

INFORMACJA

o stanie bezpieczeństwa i ochrony przeciwpożarowej w Gminie Wierchosławice za rok 2024

Podstawowymi aktami prawnymi regulującymi ochronę przeciwpożarową w Rzeczypospolitej Polskiej są *Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej* oraz *Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej*.

Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o Ochotniczych Strażach Pożarnych - regulująca funkcjonowanie ochotniczych straży pożarnych określa finansowanie ochotniczych straży pożarnych z budżetu państwa odbywa się na zasadach określonych w tej ustawie (Dz.U.2024.233 t.j.)

Ochrona przeciwpożarowa

Ochrona przeciwpożarowa polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem poprzez:

- 1) zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Rozumie się przez to:

- a) zapewnienie koniecznych warunków ochrony technicznej nieruchomościom i ruchomościom,
 - b) tworzenie warunków organizacyjnych i formalnoprawnych zapewniających ochronę ludzi i mienia, a także przeciwdziałających powstawaniu lub minimalizujących skutki pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia
- 2) zapewnienie sił i środków do zwalczania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
 - 3) prowadzenie działań ratowniczych.

Ochotnicze straże pożarne to jednostki ochrony przeciwpożarowej będące stowarzyszeniami w rozumieniu ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2020 r. poz. 2261).

Ochotnicze straże pożarne są umundurowanymi, wyposażonymi w specjalistyczny sprzęt, przeznaczonymi do walki z pożarami, klęskami żywiołowymi lub innymi miejscowymi zagrożeniami, w tym prowadzącymi działania w zakresie ratownictwa specjalistycznego, jednostkami ochrony przeciwpożarowej.

Ochotnicze straże pożarne zrzeszają członków ochotniczych straży pożarnych, zwanych dalej „strażakami OSP”, OSP spełniają służebną rolę wobec społeczności lokalnej, wykonując swoje zadania z poszanowaniem godności i praw obywateli.

Do zadań ochotniczych straży pożarnych należy podejmowanie działań w celu ochrony życia, zdrowia, mienia lub środowiska przez:

- 1) prowadzenie działań ratowniczych, udział w działaniach ratowniczych oraz akcjach ratowniczych, a także udział w działaniach prowadzonych przez inne służby, inspekcje i straże;
- 2) udział w działaniach ratowniczych i akcjach ratowniczych poza granicami kraju na podstawie umów międzynarodowych;
- 3) udział w alarmowaniu i ostrzeganiu ludności o zagrożeniach;
- 4) udział w ochronie ludności;
- 5) wykonywanie kwalifikowanej pierwszej pomocy;
- 6) organizowanie ćwiczeń oraz udział w szkoleniach, ćwiczeniach i zawodach sportowo-pożarniczych organizowanych przez Państwową Straż Pożarną, gminę lub inne uprawnione podmioty;
- 7) zabezpieczanie obszaru chronionego właściwej jednostki ratowniczo-gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej, określonego w powiatowym (miejskim) planie ratowniczym;
- 8) propagowanie zasad i dobrych praktyk w zakresie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów;
- 9) organizowanie przedsięwzięć służących krzewieniu sportu i kultury fizycznej;
- 10) organizowanie przedsięwzięć oświatowo-kulturalnych propagujących wiedzę i umiejętności w zakresie ochrony przeciw- pożarowej;
- 11) upowszechnianie i wspieranie współdziałania między lokalnymi partnerami społecznymi i gospodarczymi z zakresu ochrony przeciwpożarowej;
- 12) propagowanie zasad udzielania pierwszej pomocy;
- 13) wspieranie gminy w realizacji pomocy na rzecz społeczności lokalnej;
- 14) integrowanie społeczności lokalnej;
- 15) udział we współpracy międzynarodowej gminy.

Zagrożenia na terenie Gminy Wierzchosławice związane z infrastrukturą techniczną, transportem komunikacyjnym, gospodarką indywidualną oraz na obszarach leśnych

Gmina Wierzchosławice położona jest w północno-wschodniej części województwa małopolskiego, w powiecie Tarnowskim obejmując 11 sołectw. Gmina Wierzchosławice graniczy z gminami: Radłów, Żabno, Borzęcin, Wojnicz oraz z gminą Miasta Tarnowa i gminą Tarnów.

Przez Gminę przebiegają trasy komunikacji drogowej autostrada A4 prowadząca z zachodu na wschód tworząca ciąg komunikacyjny międzynarodowego znaczenia przebiegający przez kontynent europejski tzw. *Transeuropejski korytarz transportowy*. Przez gminę przebiega droga krajowa 975 z północy na południe oraz krzyżująca się z nią droga wojewódzka 973 od strony wschodniej. Drogi te pełnią rolę usprawnienia połączeń z sąsiednimi gminami oraz dojazd do węzła autostradowego A4. Przez teren gminy przebiega również magistralna linia kolejowa Kraków – Medyka ze stacją kolejową w Bogumiłowicach. W ciągu tych dróg komunikacyjnych przewożone są niebezpieczne materiały do zakładów przemysłowych znajdujących się głównie na terenie Tarnowa. Zdecydowaną większość przewożonych materiałów stanowią substancje ropopochodne, gaz propan – butan oraz materiały kopalniane (materiały sypkie z kopalni żwiru i piasku) z pobliskich kopalń kruszywa.

Występujące zagrożenie powodziowe na terenie Gminy Wierzchosławice wiąże się z ekstremalnymi wezbrzeniami wody w rzekach i ciekach, również na skutek lokalnych intensywnych opadów deszczu podczas których woda po przekroczeniu stanu brzegowego powoduje podtopienia i zatopienia pól uprawnych, posesji i dolin, prowadząc często do zagrożenia dla ludności i strat materialnych.

Przez obszar Gminy Wierzchosławice w dużej jej części przepływa górską rzeką Dunajec jest ona chroniona od części zamieszkałej wałami przeciwpowodziowymi. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią, leżą w międzywałach. Występujące często na terenie Gminy zagrożenie powodziowe jest całkowicie realne i związane z długotrwałymi działaniami ratowniczymi, a siły i środki Jednostek OSP są podstawowym filarem tych działań. Również bezpośrednie sąsiedztwo ponad 50 km² lasów wymaga nieustannej gotowości bojowej OSP i niezawodności sprzętu. Lasy Nadleśnictwa Dąbrowa Tarnowska zaliczone są do II kategorii zagrożenia pożarowego. Duże zagrożenie pożarowe wynika z silnej penetracji terenów leśnych przez zbieraczy owoców runa leśnego. Największe jednak zagrożenie stwarza "obyczaj" wypalania suchych traw na wiosnę oraz słomy po żniwach.

Na terenie gminy działa 8 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, w tym 2 jednostki włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. W 8 jednostkach zrzeszonych jest 310 członków, w tym 169 czynnych członków-ratowników należących do JOT. Jest odpowiednia ilość osób wyszkolonych gotowych do niesienia bezinteresownej pomocy potrzebującym, ratując ich życie i dobytek.

I. Zabezpieczenie przeciwpożarowe Gminy Wierzchosławice stany osobowe i wyposażenie

Stan osobowy Strażaków Ochotniczych Straży Pożarnych w Gminie Wierzchosławice stan na 31.12.2024 r. przedstawia się następująco:

Ogólna liczba wszystkich członków OSP – **336**

w tym:

członkowie **JOT** (Jednostka Operacyjno -Taktyczna) – 202 w tym kobiety 15

członkowie w wieku 18-65 lat – 271 w tym 47 kobiet

młodzieżowe drużyny pożarnicze MDP – 8 drużyn

ogólna liczba członków MDP – 157 dziewczyny 59 i chłopcy 98

Na terenie Gminy Wierzchosławice funkcjonuje **8 jednostek** Ochotniczych Straży Pożarnych, dwie z pośród nich to jednostki włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego **KSRG**, są to:

OSP KSRG Wierzchosławice

OSP KSRG Łętowice.

Jednostkami **współdziałającymi** z KSRG jest 6 OSP i są to:

OSP Bobrowniki Małe,

OSP Bogumiłowice,

OSP Gosławice,

OSP Komorów,

OSP Mikołajowice

OSP Rudka.

Siły i Środki jakimi dysponują jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Wierzchosławice to:

Lp .	Nazwa / rodzaj samochodu	Oznakowanie (symbol)	Ilość (szt.)
1	Ciężkie Samochody Gaśnicze	GCBA	1
2	Średnie Samochody Gaśnicze	GBA	6
3	Lekkie Samochody Gaśnicze	GLBA	2
4	Lekkie Samochody Gaśnicze z pompą	GLM	4
5	Lekki Samochód Ratownictwa Technicznego	SLRT	1
6	Lekkie Samochody Operacyjno - Kwatermistrzowskie	SLKw	3

Specjalistyczny Sprzęt ratowniczy

Lp.	Nazwa sprzętu	Jednostka miary	Ilość (szt.)
1	Zestawy Ochrony Dróg Oddechowych ODO <i>Wierzchosławice – 6; Łętowice – 4; Rudka – 2; Gosławice – 2; Bogumiłowice – 2; Mikołajowice - 4</i>	kpl.	20
2	Defibrylatory AED na wozach bojowych	szt.	5
3	Defibrylatory AED w Budynkach UG i CKWP	szt.	2
4	Zestawy Hydrauliczne ratownictwa	kpl.	7
5	Agregaty prądotwórcze	szt.	12
6	Pompa dużej wydajności 11 000 l/min.	szt.	1
7	Pompy szlamowe	szt.	15
8	Pompy Pływające	szt.	5
9	Pompy elektryczne zanurzeniowe	szt.	4
10	Motopompy pożarnicze	szt.	2
11	Piły do cięcia drewna	szt.	15
12	Piły do cięcia betonu i stali	szt.	5
13	Wentylatory oddymiające	szt.	3
14	Ponton z silnikiem zaburtowym	szt.	1
15	Łódź z silnikiem zaburtowym	szt.	3
16	Opryskiwacze spalinowe	szt.	3

II. Szkolenia, prewencja, popularyzacja ochrony przeciwpożarowej i działania humanitarne

W roku 2024 łącznie 25 strażaków ratowników OSP wzięło udział w różnego rodzaju szkoleniach organizowanych przez Państwową Straż Pożarną.

- Ośmioro z nich ukończyło szkolenie podstawowe strażaka ratownika OSP tym samym otrzymali Oni prawo udziału w działaniach ratowniczych i akcjach ratowniczych byli to druhowie z Bogumiłowic, Rudki, Komorowa i Wierzchosławic.
- Kolejnych sześcioro druhów z Wierzchosławic, Łętowic i Bogumiłowic ukończyło Szkolenie Kierującego Działaniami Ratowniczymi dla strażaka ratownika OSP.
- Szkolenie z zakresu współdziałania z Lotniczym Pogotowiem Ratunkowym LPR odbyła kolejna grupa 9 osobowa z OSP Gosławice, OSP Bogumiłowice i OSP Mikołajowice.
- 2 strażaków ratowników z OSP Gosławice odbyła szkolenie z ratownictwa technicznego.

W dniu 27 września na terenie Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Dwudniakach zostały przeprowadzone ćwiczenia taktyczno – bojowe jednostek ochrony przeciwpożarowej z terenu Gminy Wierzchosławice, w ćwiczenia udział wzięły wszystkie Ochotnicze Straże Pożarne. Założeniem do ćwiczeń był wewnętrzny pożar budynku głównego oraz części stajennej. Poszkodowane były trzy osoby znajdujące się wewnątrz oraz jedna osoba przygnieciona przez bal słomy w części magazynowej. Głównym celem ćwiczeń było doskonalenie umiejętności prowadzenia działań ratowniczych w placówkach publicznych w których przebywają dzieci i młodzież oraz współdziałania z personelem obiektu. Podczas ćwiczeń strażacy, zapoznali się z możliwościami dojazdu do budynku, specyfiką obiektu, rozmieszczeniem pomieszczeń wewnątrz wraz z przyległymi pomierzeniami stajennymi oraz sposobami realizacji zaopatrzenia wodnego. Po zakończonych działaniach nastąpiło omówienie ćwiczeń i zapoznanie się z obiektem budynku Ośrodka jak również części stajennej i terenów zewnętrznych.

We wszystkich placówkach szkolnych na terenie Gminy Wierzchosławice zostały zarządzane i zorganizowane przez Dyрекję poszczególnych szkół próbne ewakuacje podczas których wszyscy uczniowie, nauczyciele oraz personel szkolny mogli przećwiczyć praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji z całego obiektu.

W miesiącu maju w ramach popularyzacji ochrony przeciwpożarowej została zorganizowana i przeprowadzona akcja pod nazwą „Dni Otwartych Remiz” każda jednostka OSP w ramach statutowego zadania własnego zorganizowała spotkanie z młodzieżą, dziećmi oraz sympatykami Straży, spotkania te organizowane są zawsze w miesiącu ochrony przeciwpożarowej. Odwiedzający remizy mieszkańcy, dzieci oraz młodzież mogą zapoznać się z pracą strażaków, warunkami w jakich pracują i ze sprzętem który jest wykorzystywany do działań ratowniczo-gaśniczych.

18 maja odbyły się Gminne Obchody Dnia Strażaka, uroczystość rozpoczęła się mszą świętą z udziałem druhen, druhow, pocztów sztandarowych oraz zaproszonych gości w Kościele Parafialnym w Rudce po mszy św. nastąpił uroczysty przejazd pod Gminne Centrum Kultury w Wierzchosławicach gdzie w Atrium GCK odbył się uroczysty apel z okazji Dnia Strażaka.

Jak co roku w ramach eliminacji konkursu ogólnokrajowego wśród uczniów szkół z terenu naszej gminy zorganizowany został Konkurs Plastyczny o tematyce pożarniczej i ochrony środowiska. Z pośród przedstawionych przez Szkoły prac plastycznych komisja wyłoniła i przedstawiła do eliminacji powiatowych 15 prac.

W związku z wydarzeniami na Dolnym Śląsku, sytuacją powodziową dużymi stratami i ogromnymi potrzebami w miesiącu wrześniu został zorganizowany wyjazd strażaków ratowników OSP z terenu Gminy Wierzchosławice do m. Łądek Zdrój województwo dolnośląskie w celu udzielenia wsparcia w działaniach przeciwpowodziowych i dostarczenie zebranych darów od mieszkańców Gminy Wierzchosławice. Do w/w działań wyjechała grupa 13 strażaków OSP i dwóch wolontariuszy. Strażacy udający się do działań byli objęci dodatkowym ubezpieczeniem NNW na okres prowadzonych działań, i wyposażeni w sprzęt ochrony osobistej zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz sprzęt specjalistyczny.

Ponad to strażacy ochotnicy przez cały rok czynnie uczestniczyli i służyli swoją pomocą podczas lokalnych imprez, uroczystości patriotyczno-religijnych, festynów, imprez sportowych itp. prowadząc zabezpieczenia tych imprez oraz służąc pomocą w ich organizacji.

III. Finansowanie

Z budżetu Gminy Wierzchosławice w roku 2024 na utrzymanie gotowości bojowej jednostek OSP z terenu gminy zostało wydane łącznie: **414 720.00 zł.**

w tym między innymi na:

Zakupy sprzętu, materiałów, paliwo – 103 000.00zł

Remonty budynków Remiz jako wkład własny – 96 532.00 zł

Fundusz Sołecki – 55 400.00 zł

Ekwiwalenty – 41 000.00 zł

Badania i ubezpieczenia ponad 40 000.00zł

Media doprowadzone do budynków – ponad 40 000.00 zł

Przegląd i badania techniczne i serwisowe – 60 000.00 zł

Realizacja umów Kierowcy- Konserwatorzy – 42 000.00 zł

Łącznie z uzyskanymi dotacjami z innych instytucji wydatki na Ochronę Przeciwpożarową w Gminie Wierzchosławice wyniosły: **637 512.00 zł**

Budżet Gminy - 414 720.00

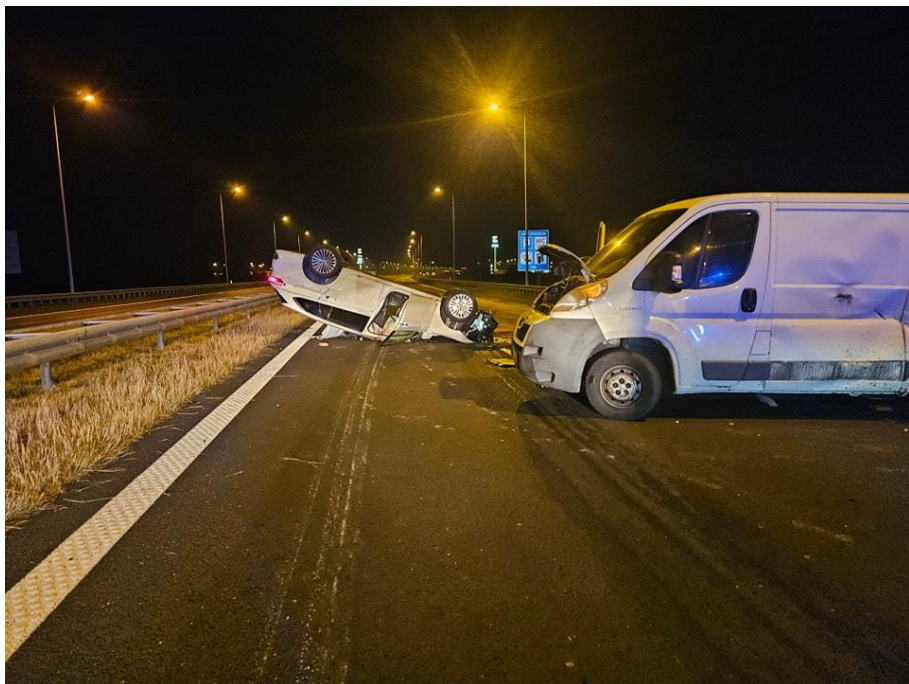
Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej - 150 000,00

Pomoc Finansowa „Małopolskie OSP 2024” (dotacja Województwa Małopolskiego) - 47 992,00 zł

Pomoc Finansowa „wsparcie popowodziowe” (dotacja Województwa Małopolskiego) - 24 800,00 zł

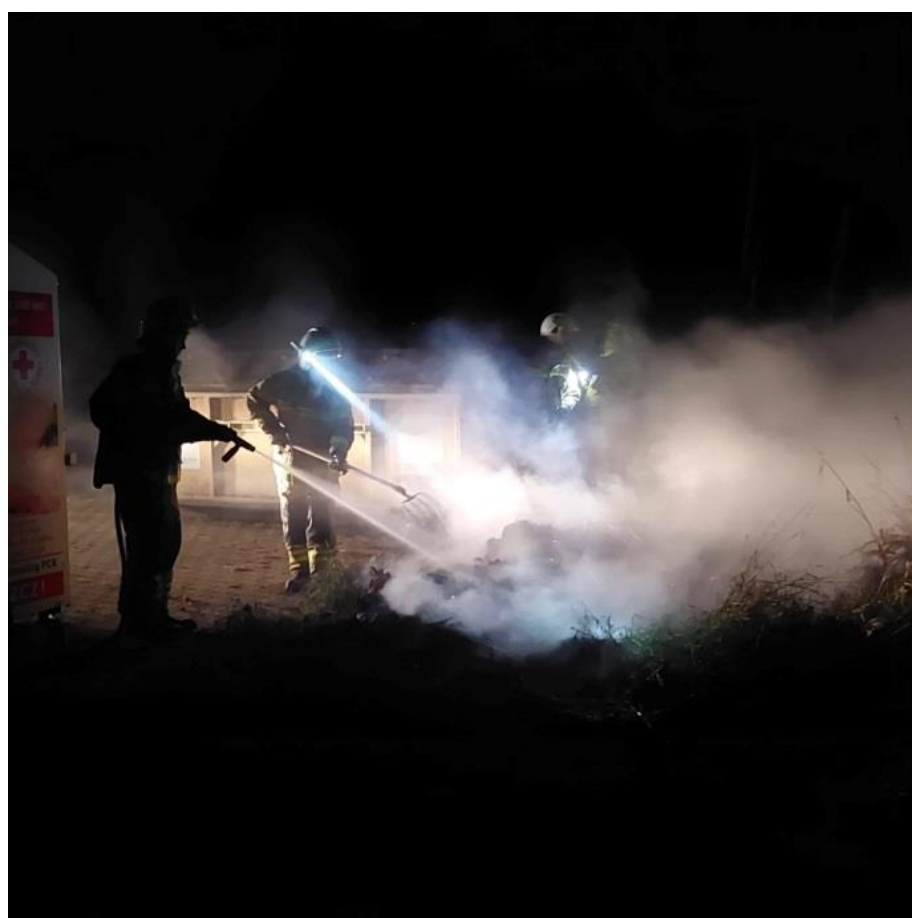
Ponadto w ramach realizacji *Bonu Frekwencyjnego* każda OSP przeprowadziła remont strażnicy lub zakup sprzętu do utrzymania gotowości bojowej za łączną kwotę – **500 000.00 zł** co daje łącznie **1 137 512.00 zł** wydatków na ochronę przeciwpożarową.

Poniżej kilka wybranych zdjęć przedstawiających działania OSP
i wydarzenia w minionym roku.

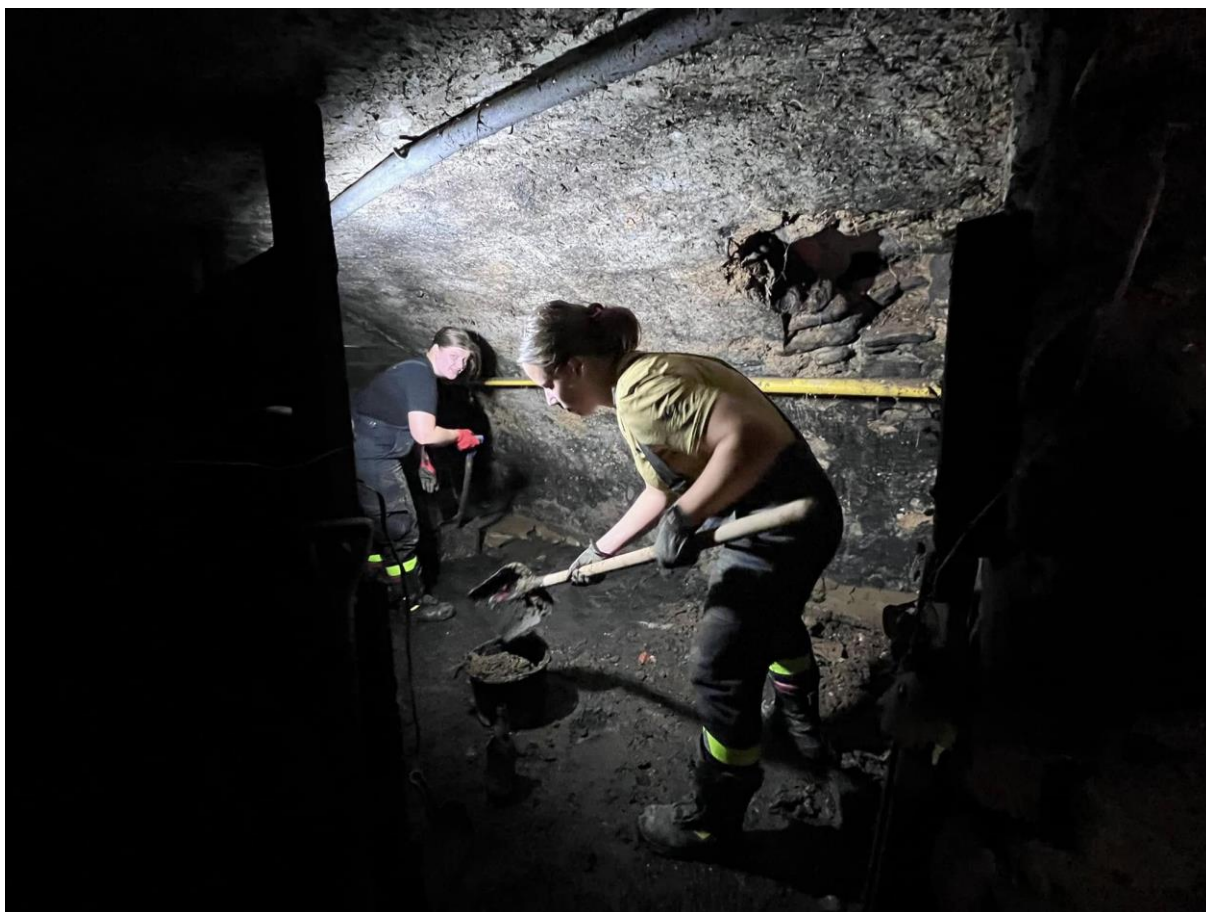
Działania ratowniczo-gaśnicze

Działania ratowniczo-gaśnicze

Dolny Śląsk - Pomoc powodziąom

Dolny Śląsk - Pomoc powodziom

Dolny Śląsk - Pomoc powodziarom

Ćwiczenia „SOS W DŁUDNAKI 2024”

Ćwiczenia „SOS W DŁUDNAKI 2024”

Ćwiczenia „SOSWDWUDNAKI 2024”

Ćwiczenia „SOS W DŁUDNAKI 2024”

Gminne Obchody Dnia Strazaka

Gminne Obchody Dnia Strazaka

Zawody MDP 2024r.

Zawody MDP 2024r.

IV. Działania ratownicze w 2024 roku

Poniżej statystyki dotyczące wyjazdów do zdarzeń jednostek OSP z terenu Gminy Wierzchosławice w roku 2024.

Ogólnie w skali Gminy nastąpił wzrost ilości wyjazdów do roku poprzedniego, na wzrost może mieć wpływ bardzo duża ilość wyjazdów gospodarczych do usuwania gniazd mała ilości wyjazdów do pożarów traw i nieużytków w roku 2023. Jak statystyka wskazuje nadal odnotowujemy dużo wyjazdów gospodarczych czyli wyjazdów na polecenie i za zgodą Urzędu Gminy - na zabezpieczenie imprez patriotyczno – religijnych, zabezpieczenia biegów, pokazy, udział w organizowanych przez Szkoły ewakuacjach, jak również do działań mających na celu bezpośrednią pomoc mieszkańcom w sytuacjach kryzysowych a nie wchodzących w działania ratowniczo – gaśnicze.

Statystyka wyjazdów do zdarzeń jednostek OSP z terenu Gminy Wierzchosławice

Lp.	Gmina	RODZAJ ZDARZENIA										
		Ogółem zdarzeń		Pożary		Miejsc. zagrożenia		Alarmy fałszywe				
		rok		rok		rok		rok				
		2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024			
GMINA WIERZCHOSŁAWICE		129	150	30	29	95	111	4	10			
		P	MZ	AF	Razem P+MZ+AF	CZ	WG	PZR	Razem	2023	2022	2021
1	OSP ŁĘTOWICE	5	10	3	18	1	28	0	47	48	43	40
2	OSP WIERZCHOSŁAWICE	16	67	5	88	2	34	0	124	86	117	102
3	OSP Bobrowniki Małe	0	2	0	2	1	15	0	18	15	12	5
4	OSP Bogumiłowice	3	6	2	11	2	18	0	31	20	28	26
5	OSP Gosławice	1	7	0	8	2	17	0	27	34	30	29
6	OSP Komorów	0	5	0	5	1	10	0	16	19	16	21
7	OSP Mikołajowice	3	8	0	11	2	22	0	35	37	20	20
8	OSP Rudka	1	6	0	7	1	10	0	18	15	18	14
	RAZEM	29	111	10	150	12	154	0	316	274	284	257

P- pożar MZ - miejscowe zagrożenie AF – alarm fałszywy

Działalność społeczna

Prócz typowych działań ratowniczo-gaśniczych druchowie jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu naszej Gminy realizowali wyjazdy tzw. gospodarcze które z polecenia i za zgodą Wójta Gminy były wykonywane na terenie Gminy, wyjazdy te nie mogą być zaliczane jako akcje ratowniczo-gaśnicze ale mają również charakter działań w których jest udzielanie pomocy mieszkańcom i w stanach zagrożenia. Do tego rodzaju zdarzeń zaliczyć należy między innymi:

- zabezpieczenie uroczystości patriotycznych
- zabezpieczenie oficjalnych wizyt
- udział w uroczystościach religijnych
- zabezpieczenie imprez sportowych (biegi, rajdy itp.)
- usuwaniu gniazd agresywnych owadów z obiektów użyteczności publicznej (Kościół, Cmentarz, Szkoła)
- pokazy i prelekcje
- udział w ewakuacjach

Dużą aktywność strażaków pozaoperacyjną można było również dostrzec podczas udziału reprezentacji poszczególnych OSP z pocztami sztandarowymi w uroczystościach patriotyczno-religijnych oraz w zakresie pomocy w organizacji i zabezpieczenia tych uroczystości, ich nieodzowna pomoc widoczna była również podczas zabezpieczania i pomocy w organizacji imprez plenerowych, festynów, dożynek, oraz podczas wizyt delegacji rządowych.

Na duże słowa uznania zasługuje również stała współpraca OSP Wierzchosławice z GOPS-em Wierzchosławice podczas dystrybucji żywności dla osób potrzebujących z terenu naszej Gminy oraz współpraca z GCK, Szkołami Podstawowymi i innymi podmiotami na terenie Gminy.

VI. Podsumowanie

Podsumowując działania w zakresie ochrony przeciwpożarowej i działalności Ochotniczych Straży Pożarnych na terenie Gminy Wierzchosławice należy kontynuować działania zmierzające w zakresie utrzymania poziomu wyszkolenia i wyposażenia jednostek, z jednoczesnym aczkolwiek umiarkowanym doposażaniem w nowoczesny sprzęt specjalistyczny dostosowany do obowiązujących standardów, w szczególności pozyskanie pojazdów typu Quad dla OSP w Wierzchosławicach i Łętowicach, pozyskiwanie zewnętrznych środków finansowych w zakresie doposażania w odpowiedni sprzęt, kontynuowanie procesu szkolenia druhów Ochotniczych Straży Pożarnych szczególnie w zakresie kursów podstawowych, specjalistycznych oraz doskonalenia posiadanych uprawnień KPP, dalszego doskonalenia zawodowego, prowadzenie działań prewencyjnych i popularyzujących ochronę przeciwpożarową wśród mieszkańców Gminy i młodzieży szkolnej.

Popularność Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych może świadczyć o właściwym działaniu poszczególnych OSP oraz dobrej organizacji prewencji i popularyzacji ochrony przeciwpożarowej w naszej gminie. Doposażenie w ostatnim roku Ochotniczych Straży Pożarnych w specjalistyczny sprzęt ratowniczy i ochrony osobistej, znacząca poprawa warunków lokalowych w strażnicach, szkolenia oraz wiele innych mniejszych lub większych przedsięwzięć skierowanych na ochronę przeciwpożarową sprawia, że obecnie mieszkańcy naszej gminy mogą czuć się w pełni bezpieczni pod opieką Strażaków Ochotników z Gminy Wierzchosławice.

*Komendant Gminny Ochrony Przeciwpożarowej
i Zarządzania Kryzysowego
Andrzej Pittner*

